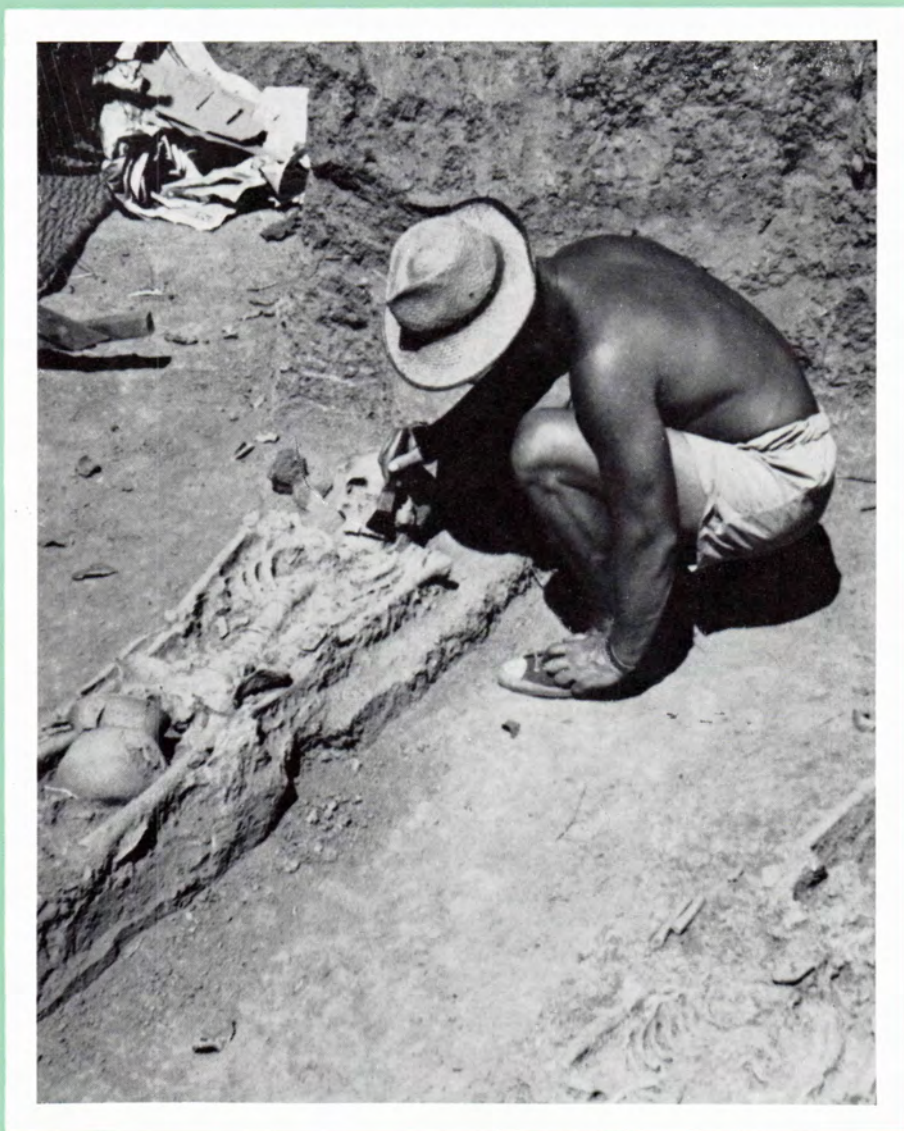
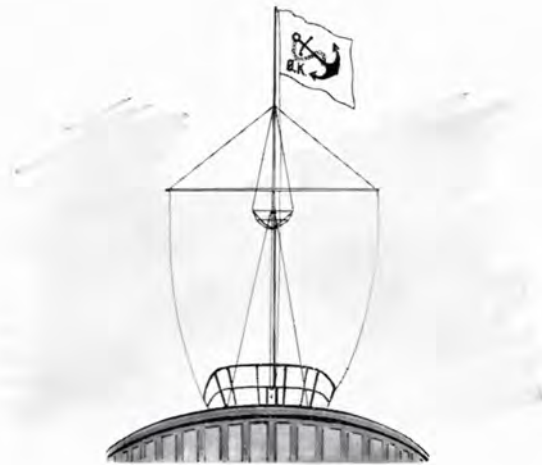

ØK BLADET

ÅRGANG 4 · NUMMER 4 · AUGUST 1961

ØK - BLADET

Udgivet af

AKTIESELSKABET DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI
Holbergsgade 2, København

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

G. Holst

REDAKTIONSUDVALG:

J. L. Buch-Larsen

C. E. Olsen

E. Sivertsen

REDAKTIONENS ADRESSE:

*ØK-Bladet, A/S Det Østasiatiske Kompagni, Sekretariatet,
Holbergsgade 2, København K*

Husk at melde adresseforandring

TRYK:

Bogtrykkeriet Forum, København

Eftertryk kun med redaktionens tilladelse

INDHOLD:

Forsidebillede: Fra den videnskabelige ekspedition til Thailand. Magister Per Sørensen er med en pensel ved at frigøre et af de fundne skeletter.

Front page: Thai/Danish scientific expedition in Thailand. Mr. Per Sørensen setting free with a brush one of the skeletons found.

Bagside f. o.: DUMEX Ltd., Kuala Lumpur. Baby Food-afdelingen. Dåserne kontrolvejes efter påfyldningen.

Back page (above): DUMEX Ltd., Kuala Lumpur. Baby Food Section. When leaving the filling machine the tins are check-weighed.

Bagside f. n.: DUMEX Ltd., Kuala Lumpur. Der føres en streng laboratoriekontrol med alle varer, som udgår fra DUMEX-fabrikken.

Back page (below): DUMEX Ltd., Kuala Lumpur. All products leaving the DUMEX factory are subject to strict laboratory control.

Stenalderfund i Thailand	3
Prins Axels 40 års Ø. K.-virke	7
Thai Coconut Industries Ltd. (TCI)	8
Kompagni-nyt	12
Besøg på Carlsberg	14
Ø. K. investerer i Malajas fremtid	15
Arbejdsulykker i skibe	17
Sporten	18

STENALDERFUND I

Som en gullig-brun stråbe snor
Kwae Noi sig fra De 3 Pagoders
Pas til Kanchanaburi.

*Like a yellow band Kwae Noi
turns and twists from the Pass of
the 3 Pagodas to Kanchanaburi.*

THAILAND

Som tidligere nævnt i ØK-bladet havde en thailandsk/dansk videnskabelig forekspedition fået til opgave at undersøge et landområde, der afvandedes af floderne Kwae Noi og Kwae Yai for at bedømme, om der her var basis for en systematisk undersøgelse, som kunne belyse Thailands næsten ukendte forhistorie.

Denne nu gennemførte rekognoscering faldt i to afsnit, begge på ca. 6 uger, det første i november/december 1960 og det andet i januar/februar 1961.

Målet for første afsnit af ekspeditionen var at få overblik over det størst mulige antal lokaliteter, hvor der var chancer for forhistoriske arkæologiske fund og forsteninger af dyr og planter, medens andet afsnit af forekspeditionen ved prøveudgravninger på nogle få udvalgte lokaliteter skulle forsøge at trække nogle retningslinier op for hovedekspeditionens arbejde.

Ekspeditionens første afsnit omfattede tre thailandske og tre europæiske deltagere: Mr. Chin You-di,

Chief of Division of Archeology of the National Museum, Mr. Aporn Na-Songkhla, Mr. Tamnoon Attakor, Dr. H. R. v. Heekeren, mag. art. Per Sørensen og Dr. Eigil Nielsen. Dertil kom besætningen på den benyttede husbåd, elefantførere samt en politiskorte af varierende størrelse.

Blandt de mange forberedelser var nogle forhandlinger med guvernøren for Kanchanaburi provinsen af speciel betydning, idet de resulterede i, at forekspeditionen under hele arbejdsperioden fik al den hjælp, det stod i guvernørens magt at yde.

Den 6. november 1960 afrejste ekspeditionen fra Bangkok og næste dag begyndte rejsen op ad Kwae Noi i en stor, men ret primitiv husbåd, trukket af en kraftig motorbåd. På fjerdedagen nåedes Tha Kanun og herfra fortsatte ekspeditionen på 10 elefanter til De tre Pagoders Pas på grænsen til Birma. Ekspeditionen havde hermed planmæssigt i hurtigt tempo gen-

Slebne stenokser fra den yngre stenalder.

Polished stone axes from the Neolithic age.

nemrejt sit hovedarbejdsfelt og skulle derefter foretage en langsom tilbageretur med rekognoscering i alle de huler og på alle de frilandsstationer, der kunne tænkes at være af interesse i arkæologisk og palæontologisk¹⁾ henseende.

På tilbagevejen, først med elefantkaravane, besøgte flere mindre huler og derefter med lastbil endnu et par huler. Disse gav dog ikke fund af betydning. Senere besøgte med speedbåd til en anden lokalitet nogle andre huler, og her blev der gjort fund af stenredskaber, potteskår m. m. På en frilandslokalitet fandtes desuden stenredskaber med palæolitisk²⁾ præg, bl. a. en håndøkse af anselige dimensioner. I andre huler blev gjort yderligere en række fund.

På resten af denne rekognosceringstur blev der ikke foretaget egentlige udgravninger. Man vurderede udelukkende mulighederne for eventuelle senere undersøgelser ved hjælp af overfladefundene.

Fra den 21. november tog ekspeditionen i husbåden nedad Kwae Noi med besøg i en række huler, af hvilke især to var bemærkelsesværdige. Her samledes et betydeligt antal rullestensredskaber og diverse oldsager fra den yngre stenalder og bronzalder. Endvidere fandtes nogle fossile knogler og tænder og ret mange rullestensredskaber.

Fra ekspeditionens slutstation ved Kwae Yai besøgte en hule, Ongbahulen, der viste sig at være den på overfladefund rigeste af alle de huler, ekspeditionen hidtil havde set. I hulen sås mange spor af guanogravning. (Guano er affald fra flagermus; det anvendes til gødning). Herved var en del oldsager blevet fremgravet, bl. a. rester af fire store bronzetrommer, mange kister af udhulede træstammer, talrige potteskår fra den yngre stenalder og bronzalder etc. Ekspeditionen hjemførte en hel del af disse ting og fandt desuden mange rullestensredskaber af fornem udførelse.

¹⁾ palæontologi = læren om uddøde (forstenede) dyr og planter.

²⁾ palæolitisk = vedr. ældre stenalder.

Den 19. december blev hele ekspeditionen og dens samlinger transporteret til Bangkok, og dermed var forekspeditionens første afsnit afsluttet.

Forberedelserne til forekspeditionens andet afsnit blev straks påbegyndt, men p. g. a. forsinkelse med en del ekspeditionsgods, måtte starten udsættes til efter nytår. Juleugen tilbragte de tre europæiske ekspeditionsmedlemmer i Angkor i Kambodia og med et besøg også i Phnom-Penh for at se de arkæologiske samlinger i det historiske museum. Samtidig blev de videre ekspeditionsplaner gennemdrøftet.

Efterårets talrige overfladefund havde måske ringe direkte videnskabelig værdi, men de havde givet tilstrækkelige oplysninger til planlægning af et mere systematisk undersøgelsesarbejde i de første måneder af 1961.

Under det første afsnit af forekspeditionen var man blevet klar over, at pladsforholdene i en husbåd ikke slog til for det talstærke arbejds hold, og man anmodede derfor guvernøren i Kanchanaburi-provinsen om at arrangere bygningen af to store bambusflåder, hver udstyret med en rummelig bambushytte.

Den videnskabelige stab var den samme som sidst, bortset fra, at Mr. Tamnoon Attakor var afløst af Mr. Kampan Boonyamalik, Chief of Second Fine Arts Unit, Uthong. I kortere perioder gav desuden Dr. Sood Sangwichien en meget værdifuld håndsrækning ved udgravning af menneskeskeletter. Ved prøveudgravninger, der påbegyndtes den 12. januar blev der allerede efter få dages forløb gjort flere fund af neolitiske^{*)} begravelser med velbevarede skeletter og talrige krukker, fade, etc., og da provinsens guvernør den 19. januar besøgte udgravningen og rapporterede, at de bestilte bambusflåder ved det andet udvalgte sted, Sai-Yok hulen, nu var klar til brug, var der enighed om at fortsætte udgravningerne på det allerede påbegyndte sted og at dele ekspeditionen i to hold.

^{*)} neolitisk = hørende til den yngre stenalder.

Stenredskaber fra den ældre stenalder. T. v. to redskaber lavet af rullesten. T. h. to håndøkser.

Pebble tools from the Palaeolithic age.

Sai-Yok holdet afrejste til Wang Pho den 20. januar for at foretage den supplerende af graveudstyr etc., der var nødvendig p. g. a. delingen, og fortsatte så næste dag med speedbåde til Sai-Yok distriktet, hvor bambusflåderne placeredes så nær som muligt ved Sai-Yok hulen, og hovedresultaterne herfra var følgende:

Konstatering af talrige rullestensredskaber, fund af et menneskeskelet i et af niveauerne med redskaberne, flere neolitiske begravelser med gravgods, fund af bronzealderredskaber i et nogenlunde vel-defineret niveau, fund af kister af udhulede træstammer. I kisterne lå brændte menneskeben, keramik fra 14 eller 15-hundredtallet, bronzebuddhaer, store lerkrukker med brændte ben etc.

Baggrunden for prøvegravningerne på bopladsen fra den yngre stenalder i Ban Kao, dér hvor man først var begyndt at grave, var at få konstateret, hvorvidt det ville kunne lønne sig senere at foretage en større udgravning på basis af de fine fund, ekspeditionen havde indsamlet under rekognosceringen. Prøvegravningen her var planlagt til at skulle vare 8 dage og startede den 12. januar 1961, men den varede til den 20. februar. Årsagen hertil var først og fremmest de særdeles rige fund, som kom for dagen, og dertil et ønske fra Fine Arts Department om at få nogle af de ved gravningen fundne skeletter taget op i gips med senere udstilling på Nationalmuseet i Bangkok for øje.

Prøvegravninger blev påbegyndt og allerede i en dybde af 20–50 cm under overfladen begyndte fundene at komme i rigeligere mængde for først at opføre i en dybde af ca. 165–250 cm under overfladen. Ved udgravningen blev fundene holdt adskilt dels i lag og dels inden for nogle kvadratmeter. I nederste trediedel af kulturlaget fremkom de omtalte skeletfund.

Det rent kvantitative udbytte af de ca. 5 ugers prøvegravning kan opgøres til:

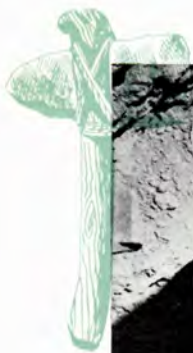
De to bedst bevarede af de hidtil afdækkede skeletter fra Bang Site i Ban Kao.

The two best preserved skeletons of the five so far unearthed at Bang Site, Ban Kao.

Nærbillede af skelettet længst til højre. Bemærk økserne på højre overarm og på maven.

Close-up of the above skeleton to the right. Note the axes on the right upper arm and on the stomach.

Lerkar fundet i forbindelse med et af de andre skeletter. Under muslingeskallen lå en økse.

Pottery found in connection with one of the other skeletons. One axe was found underneath the shell.

5 skeletter med dertil hørende gravgods bestående af lerkar og slebne stenøkser. De to bedst bevarede begravelser blev taget op i gips. Yderligere blev der fundet nogle fragmenter af flade stenarmringe, nogle fragmenter af benredskaber, ca. 70 hele eller fragmenter af slebne stenøkser og slibesten, ca. 20.600 lerkarskår og ca. 2–3000 knoglestykker af dyr.

Det kvalitative udbytte af gravningen på denne den første og største yngre stenalders boplads i Thailand kan selvsagt først rigtigt vurderes efter en nøjere granskning af fundene, men det kan dog allerede siges

nu, at der i det keramiske materiale er tydelige vidnesbyrd om kontakt med en nordkinesisk yngre stenalders kultur, hvis hidtil sydligst kendte udbredelse er Hangchow-bugten. Videre skulle det nu for første gang i fjernøstlig arkæologi være muligt at få en neolitisk boplads radioaktivt dateret, ligesom det p. g. a. skeletfundene skulle være muligt at finde frem til, hvem der var denne kulturs bærere.

Den 20. februar var begge holdene tilbage i Bangkok, hvormed forekspeditionens andet afsnit var afsluttet. På baggrund af de opnåede resultater er det jo ikke mærkeligt, at de udsendte videnskabsmænd brænder efter at komme til at løse nogle af de gåder, som de nu indledningsvis er begyndt at løfte sløret for, og konklusionen af de fremsendte rapporter lyder:

»Det kan ikke stærkt nok anbefales Dansk Ekspeditionsfonds komité for den Thai-Danske Præhistoriske Ekspedition i sæsonen 1961–1962 at lade udgravningerne på Bang Site fortsætte; endvidere at foretage i hvert fald prøvegravninger jævnsides hermed på nogle af de 20 andre lokaliteter, hvor forhistoriske kulturer er til stede, idet det vil blive vanskeligt andetsteds at opnå så ideelle betingelser for studiet af det Fjerne Østens yngre stenalders kulturer og andre forhistoriske kulturer samt deres indbyrdes forhold.«

På sit sidste møde, der afholdtes den 26. maj på Hovedkontoret, har komiteen for den Thai-Danske Præhistoriske Ekspedition besluttet at fortsætte anden afdeling af ekspeditionen til Thailand i vinteren 1961/1962.

Efter mit 40 års jubilæum vil jeg gerne på det varmeste takke alle inden for Kompagniet, som har glædet mig med pragtfulde blomster og gaver og på anden måde vist mig opmærksomhed. Hjertelig tak.

PRINS AXELS

40

ÅRS ØK- VIRKE

Prins Axel betragter jubilæumsgaven fra direktionen, et smukt Kashan tæppe. T. v. Kompagniets advokat, Hrs. H. Bech-Bruun, t. h. direktør Mogens Pagh.

Prince Axel looking at the beautiful Kashan carpet which has just been presented to him by the managing directors. To the left: Our Company's legal adviser, Mr. H. Bech-Bruun, Advocate of the Danish Supreme Court. To the right: Mr. Mogens Pagh.

Den 21. juni gik Ø. K.-splitflaget til tops på Hovedbygningens tårn. Prins Axel, Kompagniets formand, havde været tilknyttet Det Østasiatiske Kompagni gennem 40 år. En stor dag, som fejredes under stilfærdige former.

Kl. 10,30 mødtes Prinsen i direktionens salon med medlemmer af bestyrelsesrådet og den samlede direktion, og direktør Mogens Pagh udtalte:

Den 21. juni 1921 indtrådte bestyrelsesrådets formand, HKH Prins Axel, i Det Østasiatiske Kompagni. I de 40 år, som nu er forløbet, har Prinsen været af uvurderlig betydning for Kompagniets trivsel og position. Utallige er de venner og forretningsforbindelser, som Prinsen gennem sin store personlighed og dog ligefremme væremåde har knyttet til Kompagniet, og indadtil har Prinsen – ikke mindst gennem sine menneskelige egenskaber – været en stadig inspiration for os alle, der arbejder i Kompagniet, det være sig til søs eller til lands.

Det er mig en stor glæde og ære på Kompagniets vegne at takke Prinsen for denne utrættelige indsats og dertil knytte ønsket om, at vi må bevare Prinsen som Kompagniets formand endnu i mange gode år.

Som et lille udtryk for vor taknemmelighed vil vi gerne overrække Prinsen denne skrivemappe, som indeholder et fotografi af et tæppe, som vi håber Prinsen vil modtage til minde om denne dag. Hjertelig til lykke.

Derefter overrakte direktør Otto Bjørling bestyrelsens gave, en sølvskriveblok, hvori var indgraveret bestyrelsesmedlemmernes navne i faksimile.

Fra kl. 11 til 12 var der reception i bestyrelsessalen, som snart fyldtes med blomster og gaver, og her modtog Prinsen de mange gratulanter fra Kompagniets nuværende og tidligere stab, forretningsforbindelser og mange af erhvervslivets repræsentanter.

Kl. 12,30 var der frokost i direktionens frokoststue. Blandt gæsterne var Prins Flemming, direktør Otto Christiansen, tidligere Nakskov Skibsværft, og efter Prinsens særlige ønske en række pensionerede søens folk: Niels Baron Iuel-Brockdorff, skibsinspektørerne F. Tillisch og C. Heindorn, maskininspektør G. Jacobsen og kaptajnerne H. K. Christensen, C. Kondrup, N. P. Rasmussen og H. I. Væring.

Frokosten var afslutningen på dagens program i Kompagniet.

THAI COCONUT INDUSTRIES LTD. (TCI)

↑ Samui øen. Kasser med tunge maskindele sejles ind til strandbredden på primitive flåder lavet af tomme olietønder.

Koh Samui. Big cases with heavy machinery are ferried in to the beach on primitive rafts made from empty oil drums.

Bandon. »Husks« ankommer med lægtere og småbåde til fabrikken. T. h. kontorbygningen.

Bandon. Husks being delivered to the factory from lighters and small boats. To the right the office building.

Samui øen. Den nye landgangsbro under bygning.

Koh Samui. Construction of the new pier. Pile driving.

Samtidig med at trykkerimaskinerne har udspytet dette nummer af ØK-bladet er på Kompagniets initiativ hjulene begyndt at dreje i to nye fabrikker i Thailand. Det er to kokosfiberfabrikker, som tilhører et nydannet selskab: Thai Coconut Industries Ltd., Bandon, som Ø. K. har interesser i. Visse kokosprodukter, især kokosgarn, er tidligere blevet fremstillet i landet men har været lavet rent manuelt som husflidsarbejde. De to fabrikker er de første af deres art i Thailand.

Fiberen, som man får af »husk'en«, den bløde kapsel, der ligger uden om kokosnøddens hårde skal, kaldes kokosfiber, og det er et materiale som bruges over hele verden bl. a. til møbelpolstring og til at stoppe madrasser med. Som »krøluld« benyttes det nu i stor udstrækning i automobilindustrien til sæder og ryglæn.

efter at det er blevet oversprøjtet med en gummiopløsning for at gøre det mere fjedrende.

Med den nuværende kapacitet er det beregnet, at fabrikkerne skulle kunne producere 4.800 tons fiber om året, hvoraf ca. 900 tons fremstilles som spunden fiber og resten som almindelig madrasfiber. Der forventes kun en begrænset afsætning lokalt, og størstedelen vil blive eksporteret, fortrinsvis til Europa.

De to fabrikker har hver en anslået kapacitet på 2.400 tons. Den ene er bygget i Bandon, ca. 600 km syd for Bangkok på Malacca halvøen, medens den anden ligger på øen Samui (Koh Samui) ca. 45 km øst for Bandon. Grunden til, at man har bygget to fabrikker og lagt dem på forskellige steder, er simpelthen et spørgsmål om plads. Der skal bruges ikke mindre end 31 mill. »husks« for at producere 4.800 tons fiber om året, og hvis dette kvantum skulle forarbejdes på én fabrik, ville indsamlingsområdet blive uforholdsmæssigt stort, ligesom også transportvanskelighederne ville forringe anlæggets rentabilitet.

Medens kokosfiber indtil for ganske nylig kun blev frigjort ved håndkraft, hvilket betød en ret omfattende blødgøring af fibrene, (den såkaldte »våde« fremstillingsmetode), har TCI besluttet at prøve noget nyt: »tørmetoden«, hvorved fiberen frigøres maskinelt. Selve metoden består i hovedtrækkene af tre stadier. Først fyldes »husk'en« på en afskalningsmaskine, der består af en skalrenser og en fibersigte. Her udsættes »husk'en« for en gennembankning, hvorved bindemidlet for fiberen, – det i tør tilstand såkaldte kokosstøv – fjernes. Derefter går fiberen gennem en rensemaskine, hvor alle affaldsstoffer sorteres fra, og videre til en foreløbig presse for endelig i en stor hydraulisk presse at blive presset til eksportballer, der måler 10 cbf. og vejer ca. 150 kg. Fiber til »krølund« gennemgår de samme to første stadier i processen, men i stedet for at blive presset til baller går fiberen gennem en maskine, hvor den vindes til en slags reb i spoler eller nøgler klar til afskibning.

På nuværende tidspunkt skal de to fabrikker kun fremstille fiber, men det er hensigten senere også at opkøbe og udnytte selve kokosnødden. Der bliver endvidere gjort forsøg på at finde en rentabel anvendelse af kokosstøvet, der er et spildprodukt, og som udgør ikke mindre end tre fjerdedele af »husk'ens« vægt. Dette er af stor betydning, da der vil være ikke mindre end 14.000 tons kokosstøv til rådighed pr. år ved fremstilling af 4.800 tons fiber. Der har været gjort forsøg på at bruge kokosstøvet som brændsel og benytte dampkraft til fabrikkernes drift, men brændværdien viste sig at være for ringe.

På Samui øen er TCI fabrikken det første industrielle anlæg, og forholdene er meget primitive. Det har således været nødvendigt at bygge en anløbsbro, hvor-

KOKOSNØD

- 1) husk (fiber & kokosstøv)
- 2) kokosskal (hård)
- 3) kokosnød (selve kernen)
- 4) kokosmælk

COCONUT

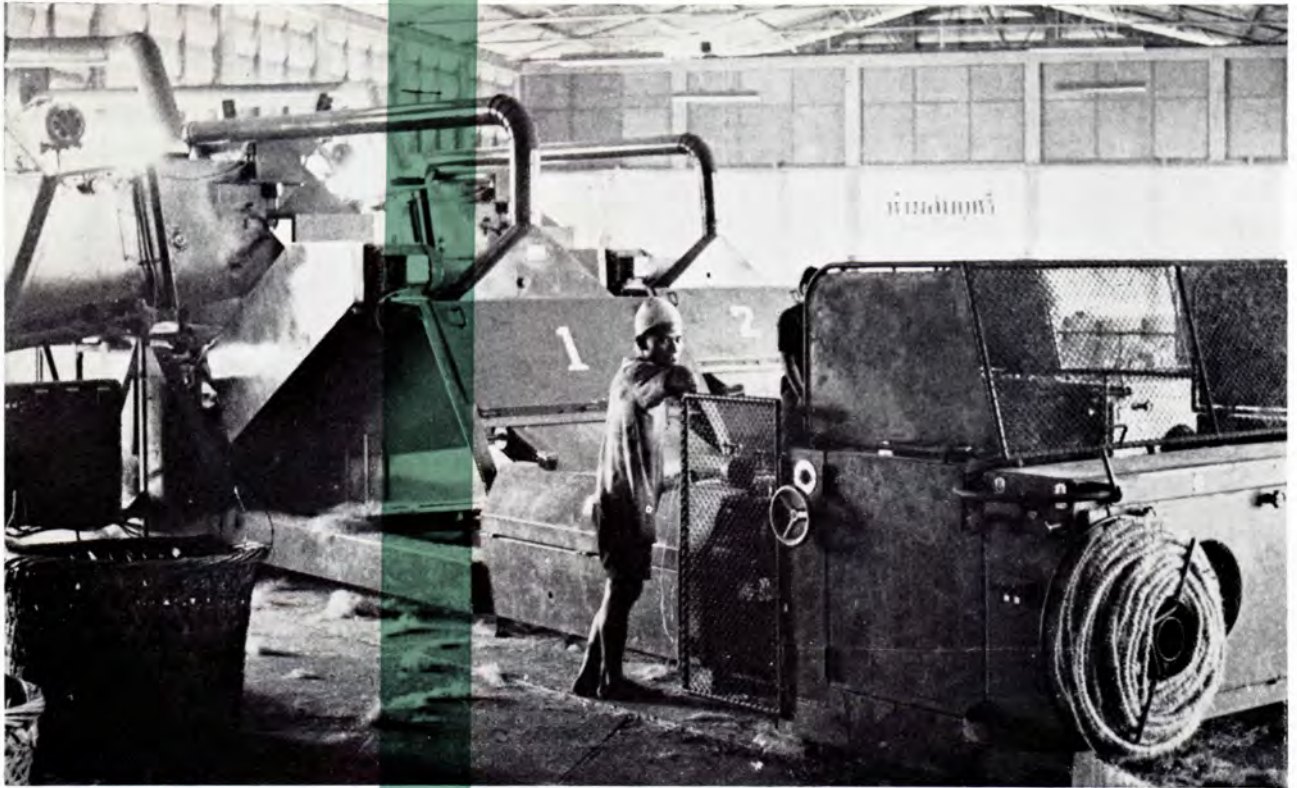
- husk (fibre & pith)
coconut shell (hard)
coconut kernel
coconut milk

fra den foreløbigt pressede madrasfiber med TCI's eget skib sendes til Bandon for dér i den store hydrauliske presse at blive presset til eksportballer. Med hensyn til de tunge maskiner, som er blevet installeret på øens fabrik, måtte disse skilles ad og sejles på flåder ind til den flade strandbred, hvor de hales i land.

»Husk'en oversprøjtes med vand, da fiberen må have et vist fugtighedsindhold for at kunne forarbejdes i maskinerne.

Spraying of husks. The fibres must have a certain moisture content before they can be processed in the machines.

Fiberen til »krølluld« spindes i maskiner og kommer ud som en slags reb, der afskibes i store ruller.
Curled fibre is spun in machines and shipped as a sort of rope in big coils.

I landsbyerne fremstilles fiber til tovværk også ved håndkraft. Efter at »husk«en er blødgjort i vand, frigøres fiberen ved banking med stokke.
Local production of fibre for rope making. The pith is beaten out with sticks.

Der er leveret dieseldrevne kraftstationer til begge fabrikker, og alle maskiner drives af elektromotorer. Det samlede anlæg, der sandsynligvis er det største i Asien af sin art, beskæftiger for øjeblikket 175 mennesker. De ledende stillinger er besat med stab fra Ø. K.'s Bangkok kontor.

Med hensyn til afsætning af fiberen er der truffet aftale med firmaet Harrison & Johnson Ltd., London, der har mange års erfaring i fiberbranchen, og som indtil videre har stillet en af deres eksperter til rådighed til at lede fabrikkerne.

For at vække interessen i Thailand for investering i landets industrielle udvikling er der dannet et aktieselskab »Thai Coconut Industries Ltd.« med en kapital på 12 mill. Baht (ca. 4 mill. kr.), hvoraf majoriteten er tegnet af Kompagniet og amerikanske interessenter (Rockefeller koncernen), medens resten udbydes til tegning i Thailand.

THAI COCONUT INDUSTRIES LTD. (TCI)

As this issue goes to press yet another two factories opened by the Company have begun operation, viz. two coir fibre processing plants belonging to an affiliated company by the name of: THAI COCONUT INDUSTRIES LTD., Bandon. These two factories are the first of their kind in Thailand, although certain coir products, notably coir yarn, have been produced manually at a cottage industry level.

The fibre from coconut husks – the soft substance sur-

Tovværket vindes op i ruller til eksport.

The rope is wound up in big coils for export.

rounding the inner hard shell – is called coir fibre and is widely used throughout the world as an upholstery filler, partly as ordinary mattress fibre and partly as curled fibre which, when rubberized, is in great demand for certain types of upholstery including seats in automobiles and aeroplanes.

The rated capacity of the present plants is a total of 4,800 tons of fibre annually, of which approximately 900 tons will consist of curled fibre and the balance of ordinary mattress fibre. Although a limited demand for local consumption is expected, the major part of the production will be exported, principally to Europe.

Of the two factories (each with an annual rated capacity of 2,400 tons) one is located in the township of Bandon, situated about 600 kilometres south of Bangkok on the Malay Peninsula, while the other is located on the island of Samui (Koh Samui) about 45 kilometres east of Bandon. The reason why it was found necessary to build factories in two different localities is the fact that no less than 31,000,000 husks are required to yield an annual outturn of 4,800 tons fibre. Were a production of this size to be the work of one factory, the collecting area would be too large for practical purposes and transport difficulties would reduce the remunerativeness.

Whereas coir fibre has until fairly recently only been extracted by hand, involving extensive »retting« (soaking) – the so-called »wet« process –, TCI decided to employ a new mechanized method of extracting the fibre from the surrounding pith, the so-called »dry-decortivating« method. The process itself involves essentially three steps. The raw coconut husks are first fed into a decortivating machine (husks burster/coir sifter) where the usable fibre is torn from

the husks and the balance (pith) is ejected in the form of dust. Secondly the fibre is sent through a turbo screen and cleaned of all foreign matter. Finally it is pre-baled and then baled in a huge hydraulic press (which presses the mattress fibre into 10 cbft. bales containing no less than 3 cwts.) and prepared for shipment. For curled fibre the first two steps are the same, but the final step involves sending the fibre through a machine which curls it and produces a sort of rope which is shipped in coils.

For the time being the two factories will only process fibre, but at a later date use may also be made of the coconut itself. However, the possibility of finding a payable proposition for the use of the coconut dust – which is a waste product taking up no less than $\frac{3}{4}$ of the weight of the husk – is already now being looked into. That this is of importance will be understood when it is considered that there will be no less than 14,000 tons of cocodust available per year! The possibility of using coconut dust as fuel for steam-power stations has been examined, but unfortunately the calorific value is too low.

The TCI factory is the first industrial undertaking on the Island of Samui and conditions are very primitive. It has thus been necessary to build a jetty from where the pre-baled mattress fibre produced in the factory is shipped by TCI's own vessel to Bandon for final pressing in the hydraulic press. As regards the heavy machinery installed on the island it was necessary to have this landed by means of pontoons right on to the beach.

Both factories are supplied with electric current from diesel-operated power stations, and all machines are operated individually by electric motors. The combined plant is probably the largest of its kind in Asia and at present employs about 175 people.

Sale of the finished products is in the hands of Messrs. Harrison & Johnson Ltd., London, a firm with many years' experience in the marketing of fibre, and they have also placed at TCI's disposal one of their directors as General Manager of the factories. The executive staff otherwise consists of employees drawn from the staff of EAC.

In order to awaken interest in Thailand for investment in the country's industrial development, Thai Coconut Industries Ltd. was floated with a capital of 12 million Baht, which was fully subscribed by EAC and American interests (Rockefeller) on the understanding that $\frac{1}{3}$ of the total number of shares is offered for sale to the public.

FILIALBESTYRERMØDE

Der har i tiden fra 19.-29. juni været afholdt filialbestyremøde på Hovedkontoret med et ret omfattende program, hvorom detaillerede referater vil tilgå hver enkelt filialbestyrer separat. De mange emner behandlede i foredrag med påfølgende diskussioner og under gruppearbejde, og man er af den formening, at de frie meningsudvekslinger har været særdeles gavnlige.

Bortset fra de sædvanlige emner om de løbende forretninger er der denne gang lagt særlig vægt på Kompagniets interesse i fremme af oversøisk industri.

KOMPAGNI-nyt

COMPANY-NEWS

Direktør Mogens Pagh er indtrådt i bestyrelserne for Foreningen til Søfarens Fremme og Foreningen Dansk Samvirke.

Mr. Mogens Pagh has been elected a member of the committee of The Society of Furtherance of Shipping and of »Foreningen Dansk Samvirke«.

Den 1. juni afholdt Det Østasiatiske Kompagnis Holding-Aktieselskab, der blev startet i fjor forår, sin første generalforsamling på Hovedkontoret. Bestyrelsens formand Prins Axel udtalte mindeord om de to medlemmer af bestyrelsen, som var afgået ved døden siden stiftelsen, nemlig direktør Hakon Christiansen og bankdirektør J. G. Betz, Paris. Derefter foreslog Prinsen på bestyrelsens vegne et udbytte på 15 % og anmodede om decharge for beretning og regnskab, som vedtoges enstemmigt. Det oplystes, at bestyrelsen efter bankdirektør Betz' død havde suppleret sig med bankdirektør R. Deschiètere, Paris, og hrs. H. Bech-Bruun genvalgtes. Som revisorer genvalgtes Centralanstalten for Revision samt fhv. hovedkasserer P. Henriksen.

On 1st June The East Asiatic Company's Holding Company Limited, which was founded last year, held its first general meeting at our Head Office. Prince Axel, the chairman, made a speech, commemorating two members of the Board who had died since the last general meeting, viz. Mr. Hakon Christiansen and Mr. J. G. Betz, Paris. Prince Axel on behalf of the Board proposed a 15% dividend and moved the adoption of the report and accounts. They were adopted unanimously. After the death of Mr. J. G. Betz Mr. R. Deschiètere, Paris, had been nominated to the Board and Mr. H. Bech-Bruun was re-elected to the Board. The auditors »Centralanstalten for Revision« and Mr. P. M. Henriksen, were re-elected.

På Danmarks Rederiforenings generalforsamling den 27. juni meddelte direktør J. Chr. Aschengreen, der var foreningens formand, at han ikke ønskede genvalg til formandsposten, idet

han ved årets udgang ville udtræde af aktiv Ø.K.-tjeneste. Som en tak for hans indsats som formand for foreningen og tidligere som formand for foreningens forhandlingsudvalg forærede Danmarks Rederiforening direktør Aschengreen et antikt lygteur og et kinesisk fad i familie rose. Direktør S. Storm-Jørgensen valgtes til medlem af Rederiforeningens bestyrelse.

On 27th June at the general meeting of the Danish Shipowners' Association, Mr. J. Chr. Aschengreen, the chairman, advised that he would not be eligible for re-election as he would be leaving active EAC-service at the end of the year. For his valuable service as chairman of the Association and previously as chairman of the Negotiating Committee Mr. Aschengreen was presented with an antique clock and a Chinese dish in famille rose. Mr. S. Storm-Jørgensen was elected a member of the committee of the Association.

Dumex Pharmaceuticals Ltd. åbnede fornylig ved en højtidelighed i Lagos en mindre »pilot plant« til fabrikation af tabletter, forløberen for en større, allerede planlagt fabrik. Det er den første af sin art i Nigeria.

Recently Dumex Pharmaceuticals Ltd. have opened a minor »pilot plant« in Lagos for the manufacturing of tablets, a forerunner of a bigger factory already planned. It is the first factory of its kind in Nigeria.

Et nyt charter-flyveselskab, SCANAIR, er indregistreret med hjemsted i København og med datterselskaber i Sverige og Norge. Majoriteten af aktiekapitalen er tegnet af private skandinaviske erhvervsinteresser, deriblandt Kompagniet, og resten af Det Danske Luftfartselskab, det svenske A/B Aero-transport og Det Norske Luftfartselskab. Prokurist Paul F. Elm er valgt til formand for bestyrelsen.

A new charter-airways company, SCANAIR, has been registered in Copenhagen with daughter companies in Sweden and Norway. The majority of the shares has been subscribed by private Scandinavian commercial com-

panies, inter alia our Company, and the remainder by Det Danske Luftfartselskab, Copenhagen, the Swedish A/B Aero-transport, and Det Norske Luftfartselskab, Oslo. Mr. Paul F. Elm has been elected chairman of the Board.

Gæstebogen

The guest book

Mahmoud Younes, Chairman of Suez Canal Authority.

Ibrahim Zaki, Member of Suez Canal Authority.

Ahmed Fuad, Director General, Public Relations, Suez Canal Authority.

Mostafa Sadek, Ambassador, United Arab Republics, Copenhagen.

Elliot M. Allister, Director, Bank of California, San Francisco.

S. Wajid Ali, Chairman Ali Automobile Ltd., Karachi.

Russell G. Smith, Member of the Board of Directors and of the Advisory Council, Bank of America, San Francisco.

Roland Pierotti, Ass. to the President, Bank of America, San Francisco.

Carlos Mantero, President of the I.C.C.

Dr. D. A. Delprat, President, Amsterdam Chamber of Comm. & Industry.

J. L. S. Steel, Dep. Chairman, Triplex Holdings Ltd., London.

Hisaakira Kano, Permanent Member of I.C.C. Commission on Asian and Far Eastern Affairs.

Dr. Hans C. Boden, Chairman I.C.C., formerly chairman A.E.G.

Sir Colin S. Anderson, Director P. & O. Steam Navigation Co.

Johan Nordenfalk, Friherre, Stockholm.

Walter Hill, Secretary General of the I.C.C.

Sir Ramaswami Mudaliar, Chairman, India Steamship Co.

Dr. J. O. Monasterio, Chairman, Mexican National Committee of the I.C.C., President, Rivetex S. A.

R. E. Ash, London General Manager, National Bank of Australasia.

K. Shindo, President, Mitsui Line, Tokio.

J. Gonda, Director, Mitsui Line, Tokio.

I. Hashio, Director, Mitsui Line, London.

F. Kollat, Mitsui Line, London.

F. J. O. Graham, Partner, Gibbs, Bright & Co., Sydney.

J. H. R. Knight, State Manager for S. Australia, National Bank of Australasia.

Sir William Montagu-Pollock, British Ambassador, København.

A. Gammelgaard, Professor, Overkirurg, Gentofte Amtssygehus.
 M. M. Agha, Director, United Liners, Chittagong.
 Roy Wijewardene, Director »Landmaster«, Colombo.
 A. E. Chinbuah, Principal Secretary, Ministry of Agriculture, Ghana, Member of the Board, Dixcove.
 K. Ahlefeldt-Laurvig, Greve, Bestyrelsesmedlem »Myren«.
 Emil Hertz, Direktør, Bestyrelsesmedlem »Myren«.
 Aage Hartel, Grosserer, Bestyrelsesmedlem »Myren«.
 K. Bülow Jensen, Skibsreder »Myren«.
 Axel Brandrup, Skibsreder »Myren«.
 E. H. T. Yankah, Personalechef, R. T. Briscoe, Ghana.

Personale-nyt

Staff-news

Fungerende filialbestyrere V. Frantzen, Phnom-Penh, og P. E. Berner, Singapore, er blevet udnævnt til filialbestyrere.

Fuldmagter

Powers of Attorney

Der er udstedt fællesfuldmagt til H. K. Hansen og Jørgen Bent Hansted Olsen, Manila.
 E. Bay Andersen er ved sin tilbagekomst til Manila udnævnt til fungerende filialbestyrer. Samtidig hermed er der udstedt en enefuldmagt til Jørgen Bent Hansted Olsen til brug i perioder, hvor E. Bay Andersen måtte være fraværende fra filialen.

Nyansat til udsendelse

Ingeniør Hans Henning Hjorth, Eksportafdelingen, til Mombasa, og ingeniør Ib Constantin Smit, Eksportafdelingen, til Bombay.

Filialforslyttelser

Transfers

Svend Cederskjold, Paris, til Saigon.
 Efter endt hjemmeferie:
 Ingeniør S. K. Haugaard fra Bangkok til Ghana. Cand. pharm. Henry Gadegaard Nielsen fra Beirut til Djakarta. Civilingeniør P. Fleng Nielsen, Karachi, til Ghana, Henning Sparsø fra Singapore til Bangkok.

Erik Peter Rørnøse, Assuranceafdelingen, Ole Emil Johs. Hansen, Carlo Fl. Jensen, Bangkok, Niels Henning Larsen, Leif René Tønnesen, Importafdelingen, Preben Hansen, Skibsafdelingen, Niels Stryhn Buch og A. Eggers-Lura, Træafdelingen, er udtrådt af Kompagniets tjeneste.

Pensioneret Retired

Kaptajn Knud Halvorsen, pr. 1. 6. 1961.
 Kontorchef S. A. Jespersen, U.B.C., London, pr. 1. 6. 1961.
 Kontorchef Leopold Hansen, Importafdelingen, pr. 1. 7. 1961.
 Ingeniør Sv. Høyrup, Eksportafdelingen (ventepenge), pr. 1. 7. 1961.
 Hovmester Sofus Larup, pr. 1. 8. 1961.
 Kaptajn V. Lyng Petersen, pr. 1. 8. 1961.

Mærkedage

Red letter days

40 års jubilæum

Konsul Emil Sivertsen, 15. 9. 1961.
 Direktør Gunnar Buck, Medicinalco, 1. 10. 1961.

25 års jubilæum

Ingeniør Edmund Larsen, Eksportafd., 17. 8. 1961. (Den 11. 10. 1920 kom Edm. Larsen om bord i den gamle »Selandia« som maskinasst. Han forlod Ø.K. efter endt sejltid - 3 år - men indtrådte igen i Kompagniet i 1936.)
 Kontorchef Finn Erle, Skibsafdelingen, 12. 10. 1961.

Runde fødselsdage

75 år

Pens. kaptajn Aa. Larsen, 18. 8. 1961.
 Direktør Otto Bjørning, 29. 9. 1961.
 Direktør Chr. Larsen, tidl. U.B.C., London, 5. 10. 1961.

70 år

Plantageinspektør C. O. Jørgensen, 13. 9. 1961.

65 år

Pens. maskinchef N. Barnkob, 2. 10. 1961.
 Kontorchef Jacob Poulsen, U.B.C., London, 14. 10. 1961.

60 år

Overhovmester Osv. Nielsen, Proviantafd., 7. 9. 1961.
 Prokurist Hilmer Clausen, Inter Office, 16. 9. 1961.
 Kaptajn H. Larsen, 7. 10. 1961.

50 år

Fotograf Georg Wolke, 8. 9. 1961.
 Kontorchef S. Plesner, Importafd., 18. 9. 1961.
 Maskinchef H. E. Jørgensen, 8. 10. 1961.
 Kontorchef S. Hall-Andersen, Assuranceafd., 15. 10. 1961.

Ankommet på hjemmeferie

On home leave

Filialbestyrerne Egon Bjørn Nielsen, Cape Town, Gunnar Rixen, Kuala Lumpur, Jørgen Frederiksen, San Francisco, Ib Lage Hansen, Sao Paulo, og P. E. Berner, Singapore, er ankommet til København på hjemmeferie. Endvidere: Ingeniør Svend Kristensen, Haugaard, Bangkok, cand. pharm. Henry Gadegaard Nielsen, Beirut, cand. pharm. Jørgen Immanuel Petersen, Djakarta, Axel Valdemar Jensen, Svend Aage Larsen, Helge Schibsbjy, Ghana, Erik M. Konstantin Petersen, Hongkong, civilingeniør P. Fleng Nielsen, Karachi, Robert Dalby Jørgensen, John Ritzou-Holm, New York, Henning Sparsø, Singapore, Helge Fischer, Tokio, Viggo Nielsen, Vientiane.

Udsendelse til filialtjeneste

Service abroad

Cand. pharm. Kaj Georg Nielsen, Dumex, til Saigon.
 Lars Ole Husfeldt, Eksportafdelingen, til Bangkok.
 Jørgen Illeman Christiansen, Træafdelingens Bogholderi, til Sao Paulo.

Dødsfald

Deaths

Pens. kontorbud Holger Jensen, 13. 6. 1961.
 Pens. maskininspektør Jens Grane, 30. 6. 1961.

Konsul Emil Sivertsen

Direktør Gunnar Buck

Ingeniør Edmund Larsen

Kontorchef Finn Erle

BESØG PÅ

Carlsberg

De talrige Ø. K.-gæster sammen med Carlsberg-værterne foran Elefantporten.

The many EAC-visitors together with their hosts in front of the Carlsberg »Elephant Gate«.

Onsdag den 14. juni aflagde funktionærer ved Hovedkontoret efter indbydelse af Carlsbergs direktion et besøg på bryggerierne. Omkring 200 funktionærer fulgte indbydelsen.

Efter en interessant og meget grundig omvisning under ledelse af Carlsbergs eksport- og publicityfolk samledes det store selskab i Carlsberg-museet, hvor der var dækket op til et festligt aftensmåltid. Eksportchefen, civilingeniør H. J. Køktvedgaard, bød velkommen og berørte senere i en fornøjelig og velformet tale samarbejdet mellem Kompagniet og Carlsberg. Bl. a. imponeredes tilhørerne med en række tal, som sikkert også vil være af interesse for bladets læsere: Siden 1897 har Kompagniet som agenter for Carlsberg solgt omkring 1 mill. hl øl, hvilket svarer til indholdet af en ganske pæn lille sø på landet eller ca. 300 mill. flasker. Hvis disse flasker blev lagt i forlængelse af hinanden ville de nå ca. to gange rundt om jorden ved ækvator. Ø. K.'s Hongkong kontor har (som også nævnt i ØK-bladet nr. 2, april 1961) i perioden efter den 2. verdenskrig nået et salg på over 25 mill. flasker. Endvidere har Carlsbergs eksport efter sidste verdenskrig, inklusive det kvantum Ø. K. har haft sin andel i, solgt over 3 mill. hl. Dette svarer til mere end 1 milliard flasker, som, hvis de blev stillet oven på hinanden, ville nå størstedelen af vejen til månen – ganske imponerende selv i disse rumfartstider.

Samarbejdet har altid været både godt og fornøjeligt, hvilket man kan forstå, når man hører at de funktionærer, som i Kompagniet og hos Carlsberg

har med øllet at gøre bl. a. har en fælles kegleklub.

Carlsberg har altid gæstfrit modtaget folk såvel fra indland som udland, og mange Ø. K.-folk har i tidernes løb aflagt besøg derude, enten alene, når de var på hjemmeferie, eller sammen med oversøiske Ø. K.-forbindelser, der ønskede at se bryggerierne. Men et samlet besøg af Ø. K.-funktionærer har hidtil ingen i de forløbne 64 år tænkt på. Disse sidste bemærkninger blev udtalt af sekretær Sivertsen, da han på Ø. K.-funktionærernes vegne fremførte en hjertelig tak til Carlsbergs direktion og til de Carlsberg-funktionærer, som havde tilrettelagt besøget, og først som kyndige vejledere ved omvisningen og senere som værter ved det festlige måltid havde ofret deres fritid og påtaget sig overarbejde for vor skyld, for at besøget kunne komme i stand på det usædvanlige tidspunkt.

Besøget varede fra kl. 17 til kl. 22.

LABOREMUS PRO PATRIA

Dumex-fabrikken, Kuala Lumpur. Yderst t. h. hovedindgangen og t. v. en stor terrasse i forbindelse med den moderne kantine.

DUMEX Ltd., Kuala Lumpur. To the right the main entrance and to the left a big terrace in connection with the modern canteen.

Ø.K. investerer i MALAJAS fremtid

Den 6. juni indviede DUMEX en ny medicinfabrik i Malajas hovedstad, Kuala Lumpur. Den nye fabrik er et typisk eksempel på den stadige udvidelse af det økonomiske og tekniske samarbejde mellem Ø. K. og dets datterselskaber på den ene side og udviklingslandenes befolkning og myndigheder på den anden, som gennem de senere år har karakteriseret Kompagniets arbejde.

Selve indvielsen var smukt tilrettelagt med farvestrålende baldakiner og skotsk sækkepibeorkester, men alt var ved at drukne i det værste regnskyl, Kuala Lumpur har set i mange år, og indvielsestalen måtte forlægges til hallen, der var alt for lille til at rumme de over 300 gæster. Nu er det imidlertid således i Østen, at regn og »good luck« er synonyme, og alle, såvel malajer som kinesere og europæere lykønskede os med det lykkebringende brusebad.

Indvielsen overværede af repræsentanter for det officielle Malaja, og ministeren for handel og industri, Inche Mohammed Khir Johari, markerede ved sin tilstedeværelse den betydning, man i den unge forbundsstat tillægger dette Ø. K.-initiativ, der indebærer,

at omkring 100 mennesker får beskæftigelse inden for den moderne medicinproduktion. Foruden direktør L. Toft, København, var samtlige Kompagniets farmaceuter fra de omliggende lande til stede, samt fremtrædende gæster fra Birma, Indonesien og Vietnam.

DUMEX-fabrikken er beliggende i Kuala Lumpurs nye industri kvarter »Petaling Jaya«. Det er en moderne 1-plans konstruktion, omfattende 1.546 kvadratmeter gulvareal. Det har været nødvendigt at tage vidtgående hensyn til de klimatiske forhold, f. eks. er den specielle ikke-bærende solmur, som hindrer direkte sollys i at trænge ind i fabrikken, med til at give den smukke bygning dens særpræg, uden at det på nogen måde er gået ud over den lethed og luftighed i lokalerne, som man fra arkitekters og bygherrers side har tilstræbt. Temperaturen i lokalerne reguleres af et luftkonditioneringsanlæg.

DUMEX har hidtil kun været repræsenteret ved en import- og salgsafdeling i Ø. K.'s hus i Kuala Lumpur, der forhandlede medicinske præparater og baby food, men man vil nu på stedet fremstille de traditionelle DUMEX-produkter som vitaminpiller, tabletter, sal-

Kuala Lumpur. Handels- og Industriminister Inche Mohammed Khir Johari klipper den røde silkesnor over og indvier dermed officielt den nye Dumex-fabrik. T. v. Hjalbestyrer Gunnar Rixen.

Kuala Lumpur. Mr. Inche Mohammed Khir Johari, the Minister of Commerce and Industry, performing the opening ceremony in the new Dumex factory. To the left Mr. G. Rixen, the manager of The East Asiatic Co. Ltd., Kuala Lumpur.

En muhammedansk indvielsesbøn læses af Iman'en.
Inaugural prayers by the Iman.

ver, tonics, baby food m. m., ligesom man også her vil påbegynde og videreudvikle det omfattende »research«-arbejde, som udføres af DUMEX-fabrikkerne hjemme og på de oversøiske pladser.

I lighed med, hvad der er tilfældet i flere andre U-lande, er DUMEX-fabrikken i Kuala Lumpur en af de første indenlandske medicinfabrikker. Mange af de lande, hvor Ø. K. har sine markeder er udviklingslande, og netop i disse lande vil der meget tit være store sundhedsproblemer at løse. Ved at bygge selvstændige medicinfabrikker disse steder yder man i virkeligheden dobbelt hjælp til problemernes løsning, idet DUMEX ikke blot fremstiller livsvigtige medicinske præparater og baby food, men jo samtidig betyder en ny og moderne indrettet arbejdsplads for mange mennesker.

Efter en vellykket rundgang i fabrikken, hvor små hvidklædte malaj- og kineserkvinder arbejdede, måske noget uvant, med de forskellige maskiner, sluttede indvielsen med drinks og taler for den nystartede DUMEX-baby's fremtid, og bl. a. udtrykte handels- og industriministeren, Inche Mohammed Khir Johari, sit lands store glæde og tilfredshed med dette nye led i en hurtigt fremadskridende industrialisering – U-landenes primære behov.

Fabrikkens to driftsledere er danske farmaceuter, den 45-årige Børge Ishøj, tidligere DUMEX, Karachi/Colombo, og den 35-årige Ulrik Nielsen, tidligere DUMEX, Bombay.

On 6th June a new DUMEX factory was inaugurated in Kuala Lumpur, the capital of The Federation of Malaya. This new factory is a typical example of the continuous extension of the economical and technical cooperation between EAC and its affiliated companies on the one side and the people and the authorities of the developing countries on the other, a feature that has characterized the activities of our Company during recent years.

The inauguration ceremony was well arranged with brilliantly coloured canopies and a Scottish bagpipe band, but everything was nearly drowned in the worst downpour that Kuala Lumpur had seen for many years, and the inauguration ceremony therefore had to be held in the hall which was too small for the more than 300 guests present. However, in the Far East rain and good luck are synonymous and everybody, Malays, Chinese and Europeans, congratulated us on the auspicious shower.

Many representatives of the official Malaya were present at the inauguration ceremony and by the presence of Mr. Inche Mohammed Khir Johari, the Minister of Commerce and Industry, the government of the Federation marked the importance that is attributed to this EAC initiative which implies the employment of about 100 people in the modern production of medicine. Besides Mr. L. Toft, Copenhagen, the managing director of DUMEX Ltd., the Danish pharmacists from our factories in the neighbouring countries were present as well as prominent guests from Burma, Indonesia, and Vietnam.

The DUMEX factory is situated at Petaling Jaya, the new industrial area of Kuala Lumpur. It is a modern one-storey building with a floor space of 1.546 sq. m. When planning the factory the climatic conditions had to be carefully considered, and for instance the special sun-wall which prevents direct sunlight from penetrating into the factory, contributes to give the beautiful building its distinctive character without spoiling the lightness and airiness of the localities aimed at by the architects and owners. The whole building is air-conditioned.

Previously DUMEX was only represented by an import and sales department situated in the EAC offices in »Denmark House«, Kuala Lumpur, and from here medical preparations and baby food were handled. The traditional Dumex products like vitamin pills, tablets, ointments, tonics, baby food etc. will now be manufactured locally, and a comprehensive research work will be taken up and developed as in the other DUMEX factories at home and overseas.

As is the case in several other developing countries the DUMEX factory in Kuala Lumpur is one of the first local medicine factories. Many of the countries in which EAC has its markets are developing countries where there are very often health problems to be solved. By building independent medicine factories in such places a double help in solving the problems is given. DUMEX not only manufactures vital medical preparations and baby food, but the construction of a factory means at the same time the employment of many people in a new and modern industry.

After a successful walk round in the factory where young Malayan and Chinese women clad in white were working at the different machines, the inauguration terminated with drinks and speeches for the new DUMEX factory; Mr. Inche Mohammed Khir Johari, the Minister of Commerce and Industry, among other things expressed the happiness and satisfaction of his country at this new link in a rapidly progressive industrialization, the primary need of the developing countries.

Two Danish pharmacists are in charge of the daily work of the factory, viz. the manager, Børge Ishøj, 45, and the production manager, Ulrik Nielsen, 35.

En pakkelinie i Påfyldningsafdelingen.

The filled vials are taken from the conveyor belt for packing in cartons.

Tabletafdelingen. Handels- og Industriminister Inche Mohammed Khir Johari, med den daglige leder af fabrikken, cand. pharm. Børge Ishøj. I den store roterende tromle overtrækkes tabletter med sukker.

The Tablet Section. Mr. Inche Mohammed Khir Johari, the Minister of Commerce and Industry, with Mr. Børge Ishøj, the factory manager. In the big rotating drum tablets are coated with sugar.

ARBEJDSULYKKER I SKIBE

I 1958 blev der anmeldt 1084 ulykkestilfælde blandt de ca. 15.000 personer, der i dette år var beskæftiget i den danske handelsflåde. D. v. s. at *ca. hver femtende sømand* bare i et enkelt arbejdsår var udsat for et større eller mindre ulykkestilfælde under sit arbejde. I 31 tilfælde fik ulykkerne dødelig udgang, i 64 tilfælde medførte de invaliditet. Hvad den praktiske og økonomiske side af sagen angår viser statistikken, at der gik ca. 45.000 arbejdsdage tabt, og ulykkerne kostede i direkte erstatninger ca. 1,5 mill. kr. For at gøre regningen rigtigt op, må man hertil lægge et meget betydeligt beløb, der repræsenterer hospitals- og lægeudgifter, sociale ydelser af forskellig art, tabt arbejdsfortjeneste o. s. v. Og endelig må man ikke glemme den sum af menneskelige lidelser og savn, som 1084 ulykkestilfælde repræsenterer for de ulykkesramte og deres pårørende.

Nogle af disse ulykker kunne have været undgået, hvis alle

om bord – arbejdsledere såvel som den enkelte søfarende – havde været mere agtpågivende overfor og vidende om den ulykkesrisiko, der uundgåeligt er forbundet med næsten ethvert arbejde.

Det er derfor naturligt, at både skibsfartens organisationer og søfartsmyndigheder interesserer sig alvorligt for dette spørgsmål:

Hvorledes kan vi få antallet af ulykker om bord i danske skibe formindsket?

På foranledning af Søfartens Fællesråd, hvori alle de søfarendes og redernes organisationer samt søfartsmyndighederne er repræsenteret, har Handelsministeriet nedsat et udvalg, *Søfartens Arbejderbeskyttelsesudvalg*, der har fået til opgave: »at oplyse om årsager til ulykkestilfælde og vejlede i foranstaltninger til forebyggelse heraf samt i det hele at søge at aktivisere de søfarende i bestræbelserne for at øge

effektiviteten i arbejderbeskyttelse om bord i danske skibe.«

Udvalget består af repræsentanter for Handelsministeriet, rederiforeningerne og de søfarendes organisationer.

Udvalget vil på forskellig måde søge at give råd og vejledning i søfartens specielle arbejderbeskyttelsesspørgsmål og bl. a. forsøge at sprede viden om årsagerne til ulykker, således at andre får mulighed for at lære af de ulykker, der allerede er indtruffet, og forhåbentlig undgå selv at gøre samme erfaringer.

Vi håber, at alle kredse indenfor dansk skibsfart – rede-

rier, arbejdsledere og søfarende af alle kategorier – vil tage vel imod de meddelelser og oplysninger, de vil modtage fra Søfartens Arbejderbeskyttelsesudvalg. Har De selv et forslag om foranstaltninger, der kan tjene til at formindske ulykkesrisikoen om bord, så skriv til os.

Enhver ulykke, der kunne have været undgået, er én ulykke for meget.

Søfartens Arbejderbeskyttelsesudvalg
(Adresse: Slotsholmsgade 10, K.)

ØSTASIATISK KOMPAGNIS

holdklub

(Ø. K. B.)

Lad os begynde med Oslo turen, der atter blev den store oplevelse for vore spillere. Arrangementet var som sædvanlig fint, men vi var nogle »gamle«, som savnede den hyggelige frokost på en af Fred. Olsen's både, selv om vi nok syntes, at det var et flot arrangement på »Hotel Viking«.

De fleste af vore spillere benyttede det gode vejr til om formiddagen at få en svømmetur i Frognerparkens bad, og efter en hyggelig lunch i Fred. Olsen's spisesal kørte begge holdene til Snarøen, hvor alle vore kampe i Oslo har været spillet. Vejret var dejligt, og præcis kl. 15 lød hr. Tøllik Nordbø's fløjte. Efter en lidt nervøs start, hvor vore værter med lidt held kunne have fået et mål eller to, fandt vore spillere hinanden, og kampen endte med dansk sejr på 3-0, så nu fører vi atter i dette norsk/danske arrangement. Især vore 2 sidste mål skal holdet complimenteres for. De var resultater af vel gennemførte kombinationer og blev også belønnet med klapsalver af tilskuerne.

Efter kampen blev vi pr. biler og båd transporteret over til Grimsøen, hvor de kolde velkomstdrikke blev nydt af alle. Kl. 18 blev der kaldt til bords, og her indledte direktør Haraldsen talernes række med en skål for gæsterne. Hr. Berner takkede på Ø. K. B.'s vegne, sange til lejligheden blev sunget både én- og flerstemmigt, og stemningen var som altid god. Dommer Nordbø holdt til sidst en tale og takkede for maden, og samtidig beklagede han i humoristiske vendinger, at der ikke havde været en pokal at overrække. Denne bemærkning fik direktør Haraldsen til at udbrude: »Ja, men så får vi udsætte en sådan pokal«. Efter middagen ankom en del unge damer, ansat hos Fred. Olsen, således at spillerne kunne få sig en svingom, og vore spillere var flittige gæster på dansegulvet.

Det var i en strålende sommernat, vi tog afsked med damerne, da båden kom for at hente dem.

Søndag formiddag hyggede værtsfolk og gæster sig på øen til kl. 12,30, hvorefter vi var inviteret til lunch på restaurant »Dronningen«. Som altid i godt selskab gik tiden for hurtigt, og vi måtte af sted til båden til København. Hjemrejsen foregik i strålende solskin, og vore spillere er atter blevet en oplevelse rigere og har fået gode minder i samvær med norske venner.

I KFIU turneringerne herhjemme endte begge vore hold på 3. pladsen, men medens 1. holdet viste meget svingende spil, hindrede kun en dårlig udgangsposition 2. holdet fra en oprykning, idet holdet af 9 kampe kun tabte én, spillede to uafgjort og vandt seks. Resultatet af 2. holdets gode spil blev da også, at det vandt såvel five-a-side som pokalturneringen. Det er et frisk og godt spil, dette hold har præsteret, og det lover godt for den kommende sæson.

Vi har nu sluttet den udendørs sommerturnering og sikrede os 3. pladsen endda med en mulighed for 2. pladsen afhængig af, hvorledes resultatet bliver af Handelsbankens sidste 2 kampe.

Til KFIU's vinterturnering har vi anmeldt hold i A-rækken, men træningsmulighederne er i fare, idet gymnastiksalen i Kastellet ikke vil blive lejet ud i vinter, da den er dømt til nedrivning. Vi prøver dog at sikre os træningsplads andetsteds, men forholdene er meget vanskelige.

3 af vore roere, nemlig O. Pries-Jensen, N. Jensby og P. Christensen roede i pinsen en tur til Kullen. Det er en distance på ca. 150 km, og det er første gang i

O. Pries-Jensen, Træafdelingen, N. Jensby, Hovedbogholderiet, og P. Christensen, Træafdelingen, før starten på Kullen-turen.

klubbens levetid, at en toer med styrmand har roet så lang en tur på så kort tid.

Klubben har i år uddannet følgende langtursstyrmande:

N. Jensby, P. Christensen, S. Hermansen, J. H. Lise, B. Kornum, H. Kjellerup, P. Markussen, S. Thorning-Petersen og O. Pries-Jensen.

Havnestyrmandsret er opnået af:

Kaj Nørgård Sørensen, J. E. Petersen og R. Alsfelt. Det må håbes, at de fremover vil virke for klubben.

Første del af sæsonen er forløbet ualmindelig godt, selv om det kun bliver til en andenplads efter Handelsbanken i kampen om unionsmesterskabet i holdtennis. I de individuelle mesterskaber har vi nemlig fejret triumfer og har dér besat førstepladserne i Mester- og A-rækken såvel i single som i double. Noget sådant er ikke før sket i Ø. K. B.'s historie.

S. Birch Poulsen, Træafdelingen, (t. v.) vinder af Mester-rækken, og K. Schröder, Bloch & Behrens, vinder af A-rækken.

I mesterrækken vandt Stig Birch Poulsen i en fortræffelig kamp over Boris Mathiesen, Superfos, 6-4, 6-2, 5-7, 3-6, 6-4, en virkelig god præstation, når man tager i betragtning, at Boris Mathiesen hører til de bedste herhjemme.

Double mesterskabet vandt Birch Poulsen sammen med G. Petersen, Esso. I slutkampen slog de Per Voss og G. Dahlfeldt fra F. L. S. med 6-4, 3-6, 7-5, 7-5.

I A-rækken kæmpede K. Schröder sig efter nogle drabelige marathonkampe frem til finalen, hvor han mødte I. Simbold fra Handelsbanken og slog ham med 6-3, 10-8.

Sammen med Tom Christensen vandt K. Schröder doublerækken. I slutkampen slog de I. Simbold og E. Klint fra Handelsbanken med 6-1, 8-6.

Ø. K. B. Mesterskaberne begynder i år den 1. august, og KFIU's B-række mesterskaber starter omkring den 7. august.

H. B.

Opmuntringspræmie til »BOMA«

»Boma«s mandskabsklub »Kænguru« har deltaget i den nordiske verdensserie i fodbold. Serien begynder 1. januar og skal være afsluttet 31. december. »Boma«s besætning blev allerede færdig med kampene den 11. maj og satte dermed rekord. Et glimrende eksempel på den gode sportsånd i klubben, hvor man afvikler sine kampe, så snart lejlighed gives. »Boma«s resultater i serien blev iøvrigt 6 vundne kampe og 2 uafgjorte.

Kontaktmand Jens Nicolaisen, Ålborg-Nørresundby Søfarts-Service, overrækker en sølvplakette til mandskabsklubben »Kænguru« på M/S »Boma« for den hurtige afvikling af skibets 8 seriekampe. Fra højre: 2. styrmand F. J. Thomasen, aspirant Iversen, juniormester Rasmussen, ungmand Brag-Nielsen, matros Jensen, elektriker Sondum og letmatros Pedersen.

Mr. Jens Nicolaisen, the contactman of the Ålborg-Nørresundby Søfarts-Service presenting members of the M/S »Boma« ship's club with a silver plaque for the quickness with which they got through their programme of 8 football matches in the Nordic world tournaments for ships.

